OFFERYNNAU STATUDOL CYMRU

2009 Rhif 793 (Cy.71)

BWYD, CYMRU

Rheoliadau Wyau a Chywion (Cymru) 2009

Gwnaed - - - -	*25 Mawrth 2009*
Gosodwyd gerbron Cynulliad Cenedlaethol Cymru - -	*27 Mawrth 2009*
Yn dod i rym - -	*17 Ebrill 2009*

Mae Gweinidogion Cymru wedi'u dynodi(**1**) at ddibenion adran 2(2) o Ddeddf y Cymunedau Ewropeaidd 1972(**2**) o ran polisi amaethyddol cyffredin y Gymuned Ewropeaidd.

Mae'r Rheoliadau hyn yn gwneud darpariaeth ar gyfer diben a grybwyllir yn adran 2(2) o Ddeddf y Cymunedau Ewropeaidd 1972, ac mae'n ymddangos i Weinidogion Cymru ei bod yn hwylus i unrhyw gyfeiriad at y Rheoliadau canlynol gael eu dehongli fel cyfeiriadau at y Rheoliadau hynny fel y'u diwygir o bryd i'w gilydd:

(a) Rheoliad y Cyngor (EC) Rhif 1234/2007 sy'n sefydlu trefniadaeth gyffredin o farchnadoedd amaethyddol ac sy'n gosod darpariaethau penodol ar gyfer cynhyrchion amaethyddol penodol (y Rheoliad Sengl CMO); a

(b) Rheoliad y Comisiwn (EC) Rhif 617/2008 sy'n gosod rheolau manwl ar gyfer gweithredu Rheoliad (EC) Rhif 1234/2007 o ran safonau marchnata ar gyfer wyau deor a chywion dofednod buarth fferm.

I'r graddau y gwneir y Rheoliadau hyn wrth arfer pwerau o dan Ddeddf Diogelwch Bwyd 1990(**3**), mae Gweinidogion Cymru wedi rhoi sylw i gyngor perthnasol a roddwyd gan yr Asiantaeth Safonau Bwyd fel sy'n ofynnol gan adran 48(4A)(**4**) o'r Ddeddf honno.

Bu ymgynghori agored a thryloyw yn ystod paratoi'r Rheoliadau canlynol yn unol â gofynion Erthygl 9 o Reoliad (EC) Rhif 178/2002 Senedd Ewrop a'r Cyngor(**5**) sy'n gosod egwyddorion a gofynion cyffredinol cyfraith bwyd, yn sefydlu Awdurdod Diogelwch Bwyd Ewrop ac yn gosod gweithdrefnau o ran materion diogelwch bwyd.

Yn unol â hyn, mae Gweinidogion Cymru yn gwneud y Rheoliadau a ganlyn wrth arfer y pwerau a roddwyd gan adran 2(2) o Ddeddf y Cymunedau Ewropeaidd 1972 a pharagraff 1A(**6**) o Atodlen

(**1**) O.S. 2005/2766. Yn rhinwedd adrannau 59 a 162 a pharagraffau 28 a 30 o Atodlen 11 i Ddeddf Llywodraeth Cymru 2006 (p.32), mae swyddogaethau a roddwyd i Gynulliad Cenedlaethol Cymru o dan y dynodiad hwn yn arferadwy gan Weinidogion Cymru.
(**2**) 1972 p.68.
(**3**) 1990 p.16. Trosglwyddodd O.S. 1999/672 swyddogaethau perthnasol y Gweinidog o dan y Ddeddf hon i Gynulliad Cenedlaethol Cymru. Yn rhinwedd adran 162 o Ddeddf Llywodraeth Cymru 2006 ac Atodlen 11 iddi, mae'r swyddogaethau hyn bellach yn arferadwy gan Weinidogion Cymru.
(**4**) Mewnosodwyd adran 48(4A) gan baragraffau 7 a 21 o Atodlen 5 i Ddeddf Safonau Bwyd 1999 (p.28).
(**5**) OJ Rhif L31, 1.2.2002, t.1, a ddiwygiwyd ddiwethaf gan Reoliad y Comisiwn (EC) Rhif 575/2006 (OJ Rhif L100, 8.4.2006, t.3).
(**6**) Mewnosodwyd paragraff 1A o Atodlen 2 gan adran 28 o Ddeddf Diwygio Deddfwriaethol a Rheoleiddiol 2006 (p.51).

2 iddi; ac adrannau 6(4)(**7**), 16(1)(**8**), 17(**9**), 26(2) a (3)(**10**) a 48(1)(**11**) o Ddeddf Diogelwch Bwyd 1990 ac a freiniwyd bellach yng Ngweinidogion Cymru(**12**).

RHAN 1

Cyffredinol

Enwi, cychwyn a chymhwyso

1.—(1) Enw'r Rheoliadau hyn yw Rheoliadau Wyau a Chywion (Cymru) 2009.

(2) Daw'r Rheoliadau hyn i rym ar 17 Ebrill 2009.

(3) Mae'r Rheoliadau hyn yn gymwys o ran Cymru.

(4) Mae'r Rheoliadau hyn yn gymwys—

(a) i wyau deor a chywion y mae pwynt I(1) o Ran C o Atodiad XIV i'r Rheoliad Sengl CMO a Rheoliad y Comisiwn (EC) Rhif 617/2008 yn gymwys; a

(b) i wyau y mae pwynt I(1) o Ran A o Atodiad XIV i'r Rheoliad Sengl CMO a Rheoliad y Comisiwn (EC) Rhif 589/2008 yn gymwys (wyau yn eu plisgyn a gynhyrchir gan ieir o'r rhywogaeth *Gallus gallus* ar gyfer eu bwyta).

(5) Nid yw'r Rheoliadau hyn yn gymwys—

(a) i sefydliadau a deorfeydd o'r math a grybwyllir ym mhwynt I(2) o Ran C o Atodiad XIV i'r Rheoliad Sengl CMO.

(b) i werthu wyau y mae pwynt I(1) o Ran A o Atodiad XIV i'r Rheoliad Sengl CMO a Rheoliad y Comisiwn (EC) Rhif 589/2008 yn gymwys, os gwerthir yr wyau, heb unrhyw raddio yn ôl ansawdd neu bwysau, yn uniongyrchol i'r defnyddiwr terfynol gan y cynhyrchydd —

(i) ar y safle cynhyrchu;

(ii) gan werthu o dŷ i dŷ yn y rhanbarth cynhyrchu; neu

(c) ac eithrio i'r graddau y maent yn ymwneud â'r gofyniad a osodir gan bwynt III(3) o Ran A o Atodiad XIV i'r Rheoliad Sengl CMO, i werthu wyau y mae pwynt I(1) o Ran A o Atodiad XIV i'r Rheoliad hwnnw a Rheoliad y Comisiwn (EC) Rhif 589/2008 yn gymwys iddynt, os gwerthir yr wyau gan y cynhyrchydd, heb unrhyw raddio yn ôl ansawdd neu bwysau, yn uniongyrchol i'r defnyddiwr terfynol mewn marchnad gyhoeddus leol yn y rhanbarth cynhyrchu.

(6) Ym mharagraff (5)(b)(ii) ystyr "gwerthu o dŷ i dŷ" ("*door-to-door selling*") yw gwerthu yn ystod ymweliad digymell gan gynhyrchydd â chartref y defnyddiwr terfynol, neu â chartref person arall, neu â gweithle'r defnyddiwr terfynol.

(**7**) Diwygiwyd adran 6(4) gan baragraff 6 o Atodlen 9 i Ddeddf Dadreoleiddio a Chontractio Allan 1994 (p.40), paragraffau 7, 10(1) a (3) o Atodlen 5, ac Atodlen 6 i Ddeddf Safonau Bwyd 1999, ac Atodlen 2 i O.S. 2002/794.
(**8**) Diwygiwyd adran 16(1) gan baragraffau 7 ac 8 o Atodlen 5 i Ddeddf Safonau Bwyd 1999.
(**9**) Diwygiwyd adran 17 gan baragraffau 7, 8 a 12 o Atodlen 5 i Ddeddf Safonau Bwyd 1999.
(**10**) Diwygiwyd adran 26 gan Atodlen 6 i Ddeddf Safonau Bwyd 1999.
(**11**) Diwygiwyd adran 48(1) gan baragraffau 7 ac 8 o Atodlen 5 i Ddeddf Safonau Bwyd 1999.
(**12**) Mae swyddogaethau "*the Ministers*", i'r graddau y maent yn arferadwy mewn perthynas â Chymru, bellach yn arferadwy gan Weinidogion Cymru, gan eu bod wedi eu trosglwyddo i Gynulliad Cenedlaethol Cymru gan erthygl 2 o Orchymyn Cynulliad Cenedlaethol Cymru (Trosglwyddo Swyddogaethau) 1999 (O.S. 1999/672) ac Atodlen 1 iddo, fel y'u darllenir gydag adran 40(3) o Ddeddf 1999, ac yna wedi eu trosglwyddo i Weinidogion Cymru gan baragraff 30(2)(a) o Atodlen 11 i Ddeddf Llywodraeth Cymru 2006 (p.32).

Dirymu

2. Dirymir y Rheoliadau a bennir yn Atodlen 1 i'r graddau y maent yn gymwys o ran Cymru.

Dehongli

3.—(1) Yn y Rheoliadau hyn—

ystyr "awdurdod bwyd" ("*food authority*") yw cyngor sir neu gyngor bwrdeistref sirol;

ystyr "awdurdod gorfodi" ("*enforcement authority*") yw awdurdod sy'n arfer swyddogaeth a roddir iddo gan reoliad 16;

mae i "canolfan becynnu" ("*packing centre*") yr ystyr a roddir i "packing centre" gan is-baragraff (q) o ail baragraff Erthygl 1 o Reoliad y Comisiwn (EC) Rhif 589/2008;

ystyr "Cyfarwyddeb y Cyngor 1999/74/EC ("*Council Directive 1999/74/EC*") yw Cyfarwyddeb y Cyngor 1999/74/EC(**13**) sy'n gosod y safonau gofynnol ar gyfer amddiffyn ieir dodwy;

ystyr "Cyfarwyddeb 2000/13/EC" ("*Directive 2000/13/EC*") yw Cyfarwyddeb 2000/13/EC Senedd Ewrop a'r Cyngor ar gyd-ddynesiad cyfreithiau'r Aelod-wladwriaethau sy'n ymwneud â labelu, cyflwyno a hysbysebu deunydd bwyd;

mae i "cywion" ("*chicks*") yr ystyr a roddir i "chicks" gan Erthygl 1(2) o Reoliad y Comisiwn (EC) Rhif 618/2008;

mae i "defnyddiwr terfynol" ("*final consumer*") yr ystyr a roddir i "final consumer" gan is-baragraff (r) o ail baragraff Erthygl 1 o Reoliad y Comisiwn (EC) Rhif 589/2008;

mae i "deorfa" ("*hatchery*") yr ystyr a roddir i "hatchery" gan Erthygl 1(3)(c) o Reoliad y Comisiwn (EC) Rhif 617/2008;

ystyr "y Ddeddf" ("*the Act*") yw Deddf Diogelwch Bwyd 1990;

ystyr "Rheoliad y Comisiwn (EC) Rhif 589/2008" ("*Commission Regulation (EC) No. 589/2008*") yw Rheoliad y Comisiwn (EC) Rhif 589/2008 sy'n gosod rheolau manwl ar gyfer gweithredu Rheoliad (EC) Rhif 1234/2007 o ran safonau marchnata ar gyfer wyau, fel y'i mabwysiadwyd gan y Comisiwn ar 23 Mehefin 2008;

ystyr "Rheoliad y Comisiwn (EC) Rhif 617/2008" ("*Commission Regulation (EC) No. 617/2008*") yw Rheoliad y Comisiwn (EC) Rhif 617/2008 sy'n gosod rheolau manwl ar gyfer gweithredu Rheoliad (EC) Rhif 1234/2007 o ran safonau marchnata ar gyfer wyau deor a chywion dofednod buarth fferm, fel y'i diwygir o bryd i'w gilydd;

ystyr "y Rheoliad Sengl CMO" ("*Single CMO Regulation*") yw Rheoliad y Cyngor (EC) Rhif 1234/2007 sy'n sefydlu trefniadaeth gyffredin o farchnadoedd amaethyddol ac sy'n gosod darpariaethau penodol ar gyfer cynhyrchion amaethyddol penodol (y Rheoliad Sengl CMO), fel y'i diwygir o bryd i'w gilydd;

mae i "safle cynhyrchu" ("*production site*") yr ystyr a roddir i "production site" gan is-baragraff (p) o ail baragraff Erthygl 1 o Reoliad y Comisiwn (EC) Rhif 589/2008;

mae i "sefydliad bridio" ("*breeding establishment*") yr ystyr a roddir i "breeding establishment" gan Erthygl 1(3)(b) o Reoliad y Comisiwn (EC) Rhif 617/2008;

mae i "sefydliad bridio pedigri" ("*pedigree breeding establishment*") yr ystyr a roddir i "pedigree breeding establishment" gan Erthygl 1(3)(a) o Reoliad y Comisiwn (EC) Rhif 617/2008;

(**13**) OJ Rhif L203, 3.8.1999, t.53, a ddiwygiwyd ddiwethaf gan Reoliad y Cyngor (EC) Rhif 806/2003 (OJ Rhif L122, 16.5.2003, t.1).

ystyr "swyddog awdurdodedig" ("*authorised officer*") yw unrhyw berson a awdurdodwyd yn ysgrifenedig gan awdurdod gorfodi i weithredu mewn cysylltiad â materion sy'n codi o dan neu mewn perthynas â'r Ddeddf neu â'r Rheoliadau hyn;

mae i "wyau" ("*eggs*") yr ystyr sydd i "eggs" yn is-baragraff (k) o ail baragraff Erthygl 1 o Reoliad y Comisiwn (EC) Rhif 589/2008; ac

mae i "wyau deor" ("*eggs for hatching*") yr ystyr a roddir i "eggs for hatching" gan Erthygl 1(1) o Reoliad y Cyngor (EC) Rhif 617/2008.

(2) Mae i unrhyw ymadrodd nas diffinnir ym mharagraff (1), ond a ddefnyddir yn Rhan 2 o'r Rheoliadau hyn neu yn Atodlen 2 iddynt, ac yn Rhan C o Atodiad XIV i'r Rheoliad Sengl CMO ac y defnyddir yr ymadrodd Saesneg sy'n cyfateb iddo yn y Rheoliad Sengl CMO, yr un ystyr yn y darpariaethau hynny yn y Rheoliadau hyn ag sydd i'r ymadrodd Saesneg cyfatebol yn y Rheoliad Sengl CMO.

(3) Mae i unrhyw ymadrodd nas diffinnir ym mharagraff (1), ond a ddefnyddir yn rheoliad 1(5) neu yn Rhan 3 o'r Rheoliadau hyn, neu yn Atodlen 3 iddynt, ac yn Rhan A o Atodiad XIV i'r Rheoliad Sengl CMO neu yn Rheoliad y Comisiwn (EC) Rhif 589/2008 ac y defnyddir yr ymadrodd Saesneg sy'n cyfateb iddo yn y Rheoliadau hynny, yr un ystyr yn y darpariaethau hynny yn y Rheoliadau hyn ag sydd i'r ymadrodd Saesneg cyfatebol yn y Rheoliadau CE hynny lle y'i defnyddir.

(4) Ystyr unrhyw gyfeiriad at fynd yn groes i unrhyw ddarpariaeth a grybwyllir yn Atodlen 2 neu at fethiant i gydymffurfio â hi yw mynd yn groes i'r canlynol neu fethu â chydymffurfio â'r canlynol—

(a) unrhyw ddarpariaeth yn y Rheoliad Sengl CMO a grybwyllir yng ngholofn 1 yn Rhan 1 o Atodlen 2, fel y'i darllenir gydag unrhyw ddarpariaeth a grybwyllir mewn unrhyw gofnod cyfatebol yng ngholofn 2 yn y Rhan honno; neu

(b) unrhyw ddarpariaeth yn Rheoliad y Comisiwn (EC) Rhif 617/2007 a grybwyllir yng ngholofn 1 yn Rhan 2 o Atodlen 2, fel y'i darllenir gydag unrhyw ddarpariaeth a grybwyllir mewn unrhyw gofnod cyfatebol yng ngholofn 2 yn y Rhan honno.

(5) Ystyr unrhyw gyfeiriad at fynd yn groes i unrhyw ddarpariaeth a grybwyllir yn Atodlen 3 neu at fethu â chydymffurfio â hi yw mynd yn groes i'r canlynol neu fethu â chydymffurfio â'r canlynol—

(a) unrhyw ddarpariaeth yn y Rheoliad Sengl CMO a grybwyllir yng ngholofn 1 yn Rhan 1 o Atodlen 3, fel y'i darllenir gydag unrhyw ddarpariaeth a grybwyllir mewn unrhyw gofnod cyfatebol yng ngholofn 2 yn y Rhan honno; neu

(b) unrhyw ddarpariaeth yn Rheoliad y Comisiwn (EC) Rhif 589/2008 a grybwyllir yng ngholofn 1 yn Rhan 2 o Atodlen 3, fel y'i darllenir gydag unrhyw ddarpariaeth a grybwyllir mewn unrhyw gofnod cyfatebol yng ngholofn 2 yn y Rhan honno.

RHAN 2

Wyau deor a chywion

Cydymffurfio â darpariaethau Cymunedol

4. Mae person yn euog o dramgwydd os yw'r person hwnnw'n mynd yn groes i unrhyw ddarpariaeth a grybwyllir yn Atodlen 2, neu'n methu â chydymffurfio â hi.

Cofrestru sefydliadau bridio pedigri, sefydliadau bridio a deorfeydd

5.—(1) Dynodir Gweinidogion Cymru yn awdurdod cymwys at ddiben Erthygl 2(1) o Reoliad y Comisiwn (EC) Rhif 617/2008 (cofrestru sefydliadau bridio pedigri, sefydliadau bridio eraill a deorfeydd).

(2) Os gwneir cais i Weinidogion Cymru yn unol ag Erthygl 2(1) o Reoliad y Comisiwn (EC) Rhif 617/2008, rhaid iddynt hysbysu'r ceisydd o fewn 28 o ddiwrnodau o'r materion a bennir ym mharagraff (3).

(3) Dyma'r materion—

(a) penderfyniad Gweinidogion Cymru ar y cais;

(b) y rhesymau dros wrthod caniatáu'r cais; ac

(c) yn achos gwrthod caniatáu'r cais, yr hawl i apelio a roddir gan reoliad 18.

(4) Os nad yw Gweinidogion Cymru'n fodlon y dylid caniatáu cais, cânt (yn lle gwrthod y cais) hysbysu'r ceisydd o'r rheswm dros hyn, ac—

(a) os nad yw Gweinidogion Cymru'n fodlon bod digon o ddata wedi ei ddarparu i gefnogi'r cais, cânt ofyn i'r ceisydd ddarparu rhagor o ddata;

(b) os nad yw Gweinidogion Cymru'n fodlon y cydymffurfir ar ôl cofrestru'r sefydliad hwnnw â'r holl ddarpariaethau a grybwyllir yn Atodlen 2 ac sy'n berthnasol i'r math o sefydliad sydd i'w gofrestru, cânt ofyn i'r ceisydd gymryd camau i sicrhau y cydymffurfir â'r darpariaethau hynny; ac

(c) caiff Gweinidogion Cymru roi cyfle i'r ceisydd ddarparu ar eu cyfer esboniadau llafar neu ysgrifenedig mewn cysylltiad â'r cais.

(5) Os bydd Gweinidogion Cymru'n penderfynu tynnu'n ôl gofrestriad sefydliad bridio pedigri, sefydliad bridio arall neu ddeorfa oherwydd i'r sefydliad neu'r ddeorfa fynd yn groes i unrhyw ddarpariaeth a grybwyllir yn Atodlen 2, neu iddo neu iddi fethu â chydymffurfio â'r ddarpariaeth honno, rhaid iddynt, o fewn 28 o ddiwrnodau, hysbysu'r person sy'n rhedeg busnes yn y sefydliad o dan sylw ("y gweithredydd") o'r materion a bennir ym mharagraff (6).

(6) Dyma'r materion—

(a) penderfyniad Gweinidogion Cymru i dynnu'n ôl y cofrestriad;

(b) y dyddiad y mae tynnu'n ôl y cofrestriad i fod yn effeithiol;

(c) y rhesymau dros dynnu'n ôl y cofrestriad; ac

(ch) yr hawl i apelio a roddir gan reoliad 18.

(7) Os bydd Gweinidogion Cymru â'u bryd ar dynnu'n ôl gofrestriad sefydliad bridio pedigri, sefydliad bridio arall neu ddeorfa oherwydd i'r sefydliad neu'r ddeorfa fynd yn groes i unrhyw ddarpariaeth a grybwyllir yn Atodlen 2 neu iddo neu iddi fethu â chydymffurfio â hi, (yn lle tynnu'n ôl y cofrestriad) cânt hysbysu'r gweithredydd eu bod â'u bryd ar dynnu'n ôl y cofrestriad, a rhoi iddo'r rhesymau dros wneud hyn, ac—

(a) os bydd y sefydliad neu'r ddeorfa'n parhau i fynd yn groes i unrhyw ddarpariaeth a grybwyllir yn Atodlen 2, neu'n parhau i fethu â chydymffurfio â'r cyfryw ddarpariaeth, cânt ofyn i'r gweithredydd gymryd camau i sicrhau y cydymffurfir â'r ddarpariaeth honno; a

(b) cânt roi cyfle i'r gweithredydd ddarparu ar eu cyfer esboniadau llafar neu ysgrifenedig mewn cysylltiad â'r mater.

(8) Os yw Gweinidogion Cymru'n rhoi hysbysiad i geisydd o dan baragraff (4), neu i weithredydd o dan baragraff (7), rhaid i Weinidogion Cymru bennu yn yr hysbysiad derfyn amser erbyn pryd y mae'n rhaid i unrhyw gamau a bennir yn yr hysbysiad gael eu cymryd.

(9) Caniateir i unrhyw derfyn amser a roddir gan Weinidogion Cymru o dan y rheoliad hwn gael ei estyn ar un achlysur neu ar fwy nag un.

(10) Rhaid i unrhyw hysbysiad a roddir gan Weinidogion Cymru o dan y rheoliad hwn fod yn ysgrifenedig.